

týkají ochrany autorskoprávní a mohou mít na mysli jen zánik takových práv (majetkových), jež jsou časově omezena. Že zákon ochranu vyšších uměleckých zájmů nehmotných nechtěl omezovati časově co do minulosti, lze usouditi z nového předpisu odst. (3) § 16 uv. zák., o němž byla již nahoře zmínka. Ono nové ustanovení odst. (3) má brániti proti denaturaci po smrti původcově i po uplynutí doby ochranné umělecká díla, která svým všeobecným významem pro umění, vzdělání nebo povznesení obyvatelstva takové zvláštní ochrany zasluhují. Žalobce se ovšem nedovolává a nemůže dovolávati ochrany podle tohoto místa zákona, než právě toto ustanovení podle názoru dovolacího soudu ukazuje, že i ustanovení odst. (2) nemělo býti omezeno časově, protože jinak by se mohlo státi, že by dílo, které jinak svou povahou má takový význam, jak jej má na mysli odst. (3), bylo za života autora bez ochrany proti denaturaci a hyzdění, kdyby na jedné straně nebylo tu ochrany podle odst. (2) proto, že původce nemá již původského práva, že dílo je »volné«, kdyby se však na druhé straně nemohlo sáhnouti k předpisu odst. (3) proto, že původce je dosud naživu. Z toho jest usouditi, že zákon považoval zájmy umělce i zájmy veřejnosti za života umělce za dostatečně chráněné předpisem odst. (2) a že rozsah ochrany je v obou odstavcích v podstatě stejný. Proto dovolací soud v zásadě přiznává žalobci právo na ochranu jeho uměleckých zájmů podle § 16 odst. (2) uv. zák., třebaže jeho původské právo (majetkové) již před účinností nového zákona zaniklo, a bude úkolem dalšího řízení zjistiti, zda jsou v souzeném případě ostatní podmínky takového nároku, což nižší soudy zatím neřešily. Jenom, pokud by šlo o povahu a obsah takového immateriálního práva původce na integritu díla, bylo by lze přihlížeti k obdobným a příbuzným předpisům zákona čís. 108/23 sb. z. a n. o smlouvě nakladatelské. Jinak však oba nižší soudy správně vyložily a odůvodnily, že v souzeném případě o smlouvu nakladatelskou neběží.

Čís. 12607.

Nesprávný právní názor strany uzavírající soudní smír, třebaž byl vyvolán procesním soudcem, netýká se předmětu soudního smíru, nýbrž jen pohnutek smíru.

Strana uzavřevší (do určité doby odvolatelný) soudní smír, nemůže namítati, že smír uzavřela a jej neodvolala z nespravedlivé a důvodné bázně vyvolané projevem procesního soudce a odpůrcem, byla-li zastoupena advokátem.

(Rozh. ze dne 13. května 1933. Rv I 293/32.)

Soudním smírem zavázala se žalobkyně žalovanému, že se vystěhuje do určitého dne. Smír bylo lze do osmi dnů odvolati, což však strany neučinily. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaném, by soudní smír byl prohlášen neplatným, tvrdíc, že smír uzavřela z bázně, že ve sporu podlehne a že bude odsouzena k okamžiči-

tému vyklizení bytu a ku placení procesních útrat, že žalovaná strana jí nabízela smír, uvádějíc, že ochrana nájemníků se na nynější žalobkyni nevztahuje, a že i soudce, případ projednávající prohlásil k námitce nepřipustnosti pořadu práva, že tu není nájemního poměru a že, není-li tu nájemního poměru, lze podati žalobu o vyklizení. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Po právní stránce sdílí odvolací soud názor odvolatelky, že i při smíru platí tytéž zákonné předpisy, jako při smlouvách, co do projevu vůle, bázně a donucení, kdežto ohledně omylu platí zvláštní ustanovení § 1385 obč. zák., podle něhož omyl může smír učiniti jen potud neplatným, pokud se týče podstaty osoby neb předmětu. Avšak i první soud vycházel z tohoto právního názoru a neprávem odvolatelka uplatňuje, že soud první stolice tyto okolnosti pustil se zřetele. Projevil-li soudce, před nímž sporný smír byl uzavřen, nesprávný názor právní, netýkal se omyl v žalobkyni tím vzbuzený ani osoby ani předmětu smíru, nýbrž jen pohnutek, které ji snad k uzavření smíru přiměly, takže pro tento omyl smír podle § 1385 obč. zák. není neplatný. Bázeň žalobkyni tvrzená musila by ve smyslu § 875 obč. zák. býti nespravedlivá a důvodná, kteroužto vlastnost však bázeň žalobkyně neměla, uváží-li se, že žalobkyně byla zastoupena advokátem, který byl jednání o smír přítomen a protokol o něm spolupodepsal, že smír ten byl podmíněn tím, že žádná strana do osmi dnů proti němu nepodá námitky, že žalobkyně v této době se svým právním zástupcem o smíru jednala, jak jeho výpovědí jest zjištěno, a smír neodvolala. Měla proto žalobkyně dostatečnou možnost zkoumati důvodnost obavy, která u ní vznikla nehledíc ani k tomu, že mohla také počítati s případným opravným prostředkem proti nepříznivému rozhodnutí, k němuž by snad došlo, kdyby smír neuzavřela. Na tom nic nemění okolnost, že žalobkyně jest povahy velmi bázlivé, neboť tato vlastnost jí nebránila otázení se právního zástupce o radu a podle ní se řídití, k čemuž měla čas a příležitost. Posoudil proto první soud věc správně po stránce právní, dospěv k závěru, že projev žalobkyně byl závazný a smír jí platně uzavřen, av důsledku toho žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Výtka nesprávného právního posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) je lichá, a odkazuje se dovolatelka v příčině té ke správným důvodům rozsudku odvolacího soudu, k nimž se dodává: Jest vycházeti ze skutkového zjištění nižších soudů, podle něhož prvý soudce doporučoval smír, projeviv názor, že se ochrana nájemníků na všechny dědice nevztahuje, a podle něhož žalobkyně — jsouc povahy bázlivé — z obavy, by ve sporu nepodlehla a nebyla odsouzena k náhradě značných útrat sporu, o nichž soudce též mluvil, smír uzavřela a jej neodvolala z bázně, že by pak spor prohrála. Z tohoto skutkového zjištění zřejmě plyne nesprávnost úsudku dovolatelky, že omyl vzbuzený v ní nesprávným právním názorem prvního soudu týkal se »předmětu« soudního smíru

ve smyslu § 1385 obč. zák., neboť je na bíledni, že se její tvrzený omyl netýkal ani podstaty osoby, se kterou smír uzavřela, ani podstaty předmětu, o němž k soudnímu smíru došlo, nýbrž že se mohl týkat jen pohnutek, proč žalobkyně uzavřela podmíněný soudní smír a proč jej neodvolala. Než omyl v pohnutce je jen tehdy právně závazný, učiněna-li pohnutka podmínkou smluvních povinností, neboť pak pohnutka patří k smluvnímu obsahu a omyl v ní je omylem ve smluvním obsahu (§ 901 obč. zák.). Pokud dovolatelka míní, že smír uzavřela a jej neodvolala z nespravedlivé a důvodné bázně vyvolané projevem prvního soudce za účasti žalovaného, stačí poukázat k tomu, že nespravedlivou je pohrůžka, neměl-li hrozící práva použití donucovacího prostředku, jehož použil nebo použil-li sice přípustného donucovacího prostředku, ale k jinému účelu než podle zákona příslušejícímu (srov. rozh. čís. 6248 sb. n. s.). Zda bázeň je důvodnou, jest posouditi podle velikosti a pravděpodobnosti nebezpečí a podle tělesné a duševní povahy osoby, které bylo vyhrožováno (§ 55 obč. zák.). V souzeném případě není ani třeba řešiti otázku, zda bázeň byla »nespravedlivá«, neboť jistě nebyla »důvodná«, ano je zjištěno, že tehdejší žalovaná a nynější žalobkyně byla zastoupena advokátem a že smír byl do osmi dnů odvolatelný, jak správně nižší soudy dovodily.

Čís. 12608.

Podle čl. 49 státní smlouvy mezi republikou Československou a republikou Rakouskou uveřejněné ve sbírce zákonů a nařízení pod čís. 60 z r. 1926 nelze započítati do promlčecí doby mezičasí od podání soupisové přihlášky podle vládního nařízení čís. 265/1922 sb. z. a n. až do jejího vyřízení soupisovým úřadem, třebaže jím bylo rozhodnuto, že přihlášená pohledávka nepodléhá soupisu.

Počítání tříleté promlčecí lhůty podle § 1486 obč. zák. (podle zákona ze dne 26. března 1925 čís. 47 sb. z. a n.), když doba, po kterou nemohl býti závazek uplatňován do zjištění soupisové povinnosti, nemůže býti do promlčecí lhůty započtena.

(Rozh. ze dne 13. května 1933, R II 521/32.)

Žalující tuzemská firma dodala žalované vídeňské společnosti roku 1916 stroje. Žalobu o zaplacení kupní ceny proce s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, maje za to, že žalobní nárok jest promlčen. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Odvolací soud zrušil napadený rozsudek za účelem dalšího řízení vycházeje z názoru, že sporná pohledávka, o niž dále bude mluveno, není promlčena, takže bude na procesním soudu, by doplnil řízení zjištěním všech ostatních sporných okolností pro rozhodnutí věci důležitých, které dosud zjišťovány nebyly proto, že procesní soud měl za to, že sporná pohledávka je promlčena. Tento názor odvolací soud odůvodňuje takto: Výsledek, jaký měla přihláška sporné pohledávky k soupisu